

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economiu.

Va esî Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Domnec'a, demaneti'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de an

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplaru costa 10 cr.

Locuinti'a Redactorului:
si
Cancelari'a Redactiunii:
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Articolele nefrancate nu se voru
publica decâtu numai de la corespun-
denti regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramiai si nepublicati se
voru arde.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA

pre patrariulu IV (opt.—dec.) 1868.

Apropiandu-se inceputulu patrariului IV (15 opt.) a. c., rogâmu de tempuriu pre p. t. doritorii de a avè acestu diurnalu, sê binevoiesca a grabi cu prenumeratiunea, pentru ca de o parte sê ne scimu orientâ in privinta nrului esemplarielor ce vomu avè a tipari, era de alta parte sê potemu incunjiurâ ori-ce neregularitate in speduirea diurnalului. Totu-deodata rogâmu pre aceli p. t. domni, cari sunt in restantia cu pretulu de prenumeratiune, si alu caroru numeru este cam marisoru, sê nu intardia a-si rafu socotele, ca sê nu ni sê mai adauga greutatile si d'in acesta parte.

Conditianile de prenumeratiune, remanente cele d'in fruntea diurnalului

Redactiunea.

Pest'a, 1/13 opt. 1868.

Punemu sub ochii publicului si recomandâmu in deosebit'a atentiune a deputatiloru romani d'in Transilvani'a, cari se indesara in diet'a Ungariei, câte-va cuvinte d'in nrulu de alalta eri alu foiei guvernamentale „Pesti Napló.“ Acesta foia adeca, disputandu-se cu diuariulu opositionale „Hon“, vine a vorbi si despre caderea lui Schmerling, si la afirmatiunea lui „Hon“: „cumcâ pre Schmerling l'ar' fi trentitu chiaru experimentulu cu celelalte natiunalitati“, raspunde „Pesti Napló“, câ si natiunalitatile nemetiesci inca au facutu opusetiune contra lui Schmerlingu d'in caus'a dreptiunei lui nemetiesci centralistice, si apoi adauga: „dreptu câ pre Romani i-au manatu in Reichsrath, dar' acest'a chiaru — numai cu Romanii i-au potutu succede.“

Nu voimu a desbate, daca romanii au facutu bine seu rêu intrandu in Reichsrath; a buna sama constelatiunile politice de pre atunci au fostu in mare parte caus'a acelu pasiu, si nu ne indoimu câ, deca mai tieneau multu acele constelatiuni, pre unguri inca i vedeam indesati in Reichsrath alaturea cu Romanii si cu Sasi; dar' nice nu reflectâmu la cuvintele lui „Pesti Napló“ d'in caus'a asertiunei, câ romanii au intratu in Reichsrath, ci reflectâmu numai pentru a dou'a parte a pasului citatu, care trescesce in fati'a natiunei nostre insult'a cea mai abominabile. Cuvintele „câ numai cu romanii i-a potutu succede de lui Schmerling“ dovedescu adeca apriatu, ca ce felu de credintia au ungurii guvernamentali despre natiunea nostra. In intiesulu acestoru cuvinte „natiunea romana nu este nice mai multu nice mai putienu decâtu o turma de oi, care o poti manâ in catrâu ti-place.“ Si daca vomu cercâ caus'a acestei credintie smintite a loru, nu este greu sê vedemu, câ ea nu pote proveni, decâtu d'in considerarea conduitei câtoru-va oficiali romani, cari intr'adeveru au mersu in catrâu i-au manatu domnii. Si éca caus'a, pentru care tragemu deosebit'a atentiune a deputatiloru romani d'in Transilvani'a la cuvintele lui „P. Napló“; éca caus'a, pentru care voimu a intonâ de nou, ca barbatii nostri, cari sunt in oficie, sê se fe-

resca de primirea unei sarcine, cârei-a seu nu potu seu nu vreu a corespunde. In modulu acest'a consciintia li va potè fi leniscita, ei nu voru veni in contradicere cu simtiemintele loru, éra antagonistii nostri politici voru fi lipsiti si de acest'a arma detestabile, ce mai folosescu in contra nostra.

Lui „Pesti Napló“ i observâmu, câ numai o malitia nemarginita pote sê orbesca pre cine-va intr'atât'a, in câtu sê judece o intrega natiune de la portarea câtoru-va oficiali. Daca amu urmâ si noi asemene procedura, ni-ar' fi usioru a demonstra, câ pre candu se afla la romani 2—3 individigat'a de a se duce in câtrau i chiama, pre atunci in sfrurile unguiloru se afla de acesti-a cusutele, daca nu cu miiele; pentru ace'a inse noi nu vomu rosti sentintia lui „Pesti Napló“ a supr'a intregii natiunii unguresci. — Nu cercati, domniloru de la putere, cum procede unulu seu altulu d'intre oficialii romani, ci cercati dreptulu si dreptatea; aceste-a vi servescu de indreptariu, si chiar' de ati vedè, câ toti oficialii romani se pleca vointiei vostre, preferiti a recunosce drepturile natiunii romane, daca intr'adeveru aveti simtiu de dreptate.

Ci uita-te in ce forma ni se infatisieza dreptatea vostra! O corespundintia de pre camp'i'a Transilvaniei, ce ni sosî eri, ni spune „cumca la 5 l. c. unulu d'intre fruntasii intielegintiei romane, proprietariulu romanu d'in Teac'a, dnulu Gregoriu Vitezu, fu arestatu d'in piatiu pre la 9 ore a. m. si pusu sub padia ne mai audita, — câ i s'a scrutatu locuinti'a si i s'au secuestratu tota averea miscatoria si nemiscatoria;“ éra „Pesther Lloyd“ mai scie „câ aflandu-se in locuinti'a dlui Vitezu mai multe scrisori, cari stau in legatura cu pronuniamentulu d'in Blasiu si compromitu (?) forte multe persone, — s'au datu ordinu pentru mai multe arestâri, d'intre cari multe s'au si executatu.“ Aceste-a si de aceste-a sê fia fruptele constitutiunismului ungurescu? Aceste-a sê fia drepturile constitutiunei unguresci, cari dîceati — in tempurile cele de nevoia — câ le veti impartî cu noi? Duceti-ve amagitoriloru! Cu astufeliu de teroristâri, in locu de a stinge, veti adauge simtiulu Romaniloru despre dreptatea causei loru. Arestati mai departe pentru pronuniamentulu, — unu tempu marginitu de robia nu va fi mai greu decâtu jugulu secularu, care l'am portatu in grumadii nostri!

Diet'a Ungariei.

Siedintia d'in 10 optovre a casei reprezentantiloru.

Presiedinte: C. Szentiványi, notariu: A. Paizs, d'in partea guvernului ministrii: c. Mikó, b. Eötvös, Horváth si Gorove.

Se autentica protocolulu siedintiei d'in urma si se presinta petitiunile incurse.

Paulu Somsich, ca presiedinte alu comisiunii esmise in caus'a natiunale, spune, câ a inviatu pe membrii acelei comisiuni la siedintia pre eri la 4 ore d. am.; inse nu s'au infatisiatu in numerulu recerutu, pentru a se potè consultâ si aduce decisiuni. Membrii presinti, considerandu de o parte, câ guvernulu si natiunea (? — Noi asiâ scimu, câ in patri'a acest'a — Ungari'a, suntu mai multe natiuni, — cari tote ascèpta si ceru deslegarea cestiunii natiunale inca in sesiunea presinte. — Ref.) dorescu resolvirea causei natiunale inca sub decursulu sesiunii presinte, de alta parte cas'a a enunoiatu, câ in o astufelu de cauza, trebue a se procede câtu mai precisu, — au provocatu pe presiedinte se roge cas'a, ca sê-i dèe facultatea d'a potè conchiamâ membrii comisiunii pre 15 a l. c., si daca nu s'aru infatisiâ toti, comisiunea sê si-pota continua lucrâriile si fâra de cei absinti, si terminandu-le, se le presinte casei.

Presiedintele anuncia, câ primindu-se propunerea presiedintelui comisiunii esmise in caus'a natiunale, va dispune conformu propunerii.

Ant. Zichy raporta d'in partea comisiunii verificatorie despre alegerea lui Carolu Andaházy in cerculu Baan d'in cottulu Trencinu, si propune a se face investigatiune.

Presiedintele: Primesce cas'a propunerea comisiunii? (Primimu!) Atunci recomendu pe dlu Florianu Rudnyansky a fi esmisu spre a midiloci investigarea.

Se primesce.

Carolus Antalffy cetesce opiniunea comisiunii centrale despre raportulu facutu de Felicianu Czorda despre investigatiunea intreprinsa in caus'a alegerii lui Danilu Irányi in Cinci-besereci (Péc), si propune a se nimici alegerea.

Sandru Csánády cere cetirea protocolulu de alegere. Antalffy lu cetesce.

Emer. László doresce cetirea documintelor alaturate, d'in, cari se vede, câ alegerea a fostu impedeata prin militia.

Iosifu Madarász: numai atunci s'ar' potè nimici alegerea, daca alegatorii ar' fi fostu impedeati de la votare.

S. Bonis ar' dorî sê se cetesca inca odata argumentatiunea comisiunii centrale.

Col. Tisza primesce propunerea comisiunii centr., fiindu-câ d'in cele c. tite se vede, câ alegatorii au fostu impedeati in exercerea dreptului loru de alegere.

Presiedintele intreba: sê se nimicesca alegerea ori ka? — Se decide nimicirea.

Apoi se trece la ordenea d'lei, luandu-se la pertratare proieptulu de lege despre stergerea usurei.

Min. Horváth îa cuvintulu si motiveza necesitatea stergerii usurei, care este una d'intre remasi-tiele sistemeloru celoru vechie, cari nu convinu cu interesele moderne ale economiei natiunale. — Principiulu, care intetiesce desfiintierea remasi-tieloru feudalismului, care pretinde libertatea comericiului si a industrii, care dâ dreptu egalu tuturoru d'a potè avè posesiune si d'a potè obtienè oficie publice, — acelu principiu pretinde, ca comericiulu capitaluriloru sê nu fia eschisu de la favorurile libertatii. — Scopulu proieptulu de pre tapeta este a midiloci imprumuturi eftine, si a delaturâ tote abusurile. Imprumuturile eftine receru, ca referintiele de creditu sê fia in ordine buna, ca respunderea imprumuturiloru si a procentelor sê fia punctuala, si in urma, ca aministrarea justitiei sê fia drepta si acurata. — Pre basea acestoru-a recomandâ proieptulu spre a se primi d'in partea casei.

La intrebarea facuta de presiedinte, cas'a primesce proieptulu in generalu cu maioritaea voturiloru.

La pertratarea speciala:

§§ 1 si 2 se primescu cu textulu originalu.

La § 3 se escâ una disputa lunga, si in urma se primî testulu comisiunii centrale.

§§ 4, 5, 6, 7 si 8 se primescu in originalu.

§ 9 se omite.

§ 10 se primesce modificatu de Col. Tisza.

§ 11 se omite.

§ 12 la propunerea lui Ign. Ghyczy se corege astu-felu:

„Cu esecutarea acestei legi este insarcinatu ministrulu justitiei.“ — Se primesce.

Primirea definitiva a acestui proieptu si a acelu-lui-a despre rescumperarea urbarialeloru se va intempla in siedintia de luni.

Nefiindu alte obiete pentru desbatere, siedintia se inchiaia.

Siedintia casei reprezentantiloru d'in 12 optovre.

Presiedinte: Szentiványi; notariu: Paizs. D'in partea guvernului ministrii: Horváth si Gorove.

Se autentica protocolulu siedintiei trecute.

Iosifu Székács presinta una petitiune d'in partea sinodului generale aug., pentru rapeda pertratare a proieptulu de lege relativu la instructiunea populare. Se indrumeza la comisiunea petitiunaria.

Vilh. Tóth presinta una petitiune a institutulu de pensiune alu teatrulu natiunale. Fiindu acesta petitiune in legatura cu bugetulu anului 1869, se indrumeza la comisiunea bugetaria.

Noi vomu aretă voue calea libertății, urmăriți pre d'in-

Diurnalistic'a anglesa areta multa simpatia pen-

Cu privire la implerea tronului ispaniolu circu-

Representantii d'in Madridu ai poteriloru strai-

Junt'a d'in Sevilla a concesu representantelui

Junt'a d'in Cataloni'a a decisu a sterge tote cla-

"Times" in rubric'a bursei serie urmatoriele:

la este unu omu forte isteti si de omenia, elu a stu-

Varietati.

** (Ali Nizami bey) este denumitu d'in partea portei

** (Titulu nou alu regelui Ungariei.) Percurendu este

Sciri electrice.

Madridu, 8 optovre. (Prin telegrafulu subma-

Zemlinu, 9 optovre. Esprincipele Caraghe-

primi pre judecatorii, ce insotiau pre esprinc; con-

Vien'a, 10 octovre. Diet'a dechiară de nejusti-

Vien'a, 10 oct. Pre mane se intentiuneza tie-

Vien'a, 10 octovre. Dupa unu telegremu alu

Vien'a, 10 opt. Maiestatea Sa s'a rentorsu aici

Belgradu, 12 optovre. "Levant Herald" scrie

Insciintiare.

Subscrisulu, infintandu aici in Aradu o "Fabrica de

Cu deosebire, subscrisulu e gat'a tot-de-un'a a intreprin-

Aradu, in septemvre 1868.

Georgiu Priegl Fabricantulu de auriture

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Table with routes: Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu. Includes departure times and distances.

* De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

Table with routes: Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a. Includes departure times and distances.

Table with routes: Jasenov'a-Oraviti'a. Includes departure times and distances.

Table with routes: Oraviti'a-Jasenov'a. Includes departure times and distances.

Table with routes: Vien'a-Oradea-Mare. Includes departure times and distances.

Table with routes: Oradea-Mare-Vien'a. Includes departure times and distances.

Comunicatiunea posteloru.

Table with routes: Oradea-Mare la Clusiu, Clusiu la Oradea, Aradu la Sibiu, Sibiu la Aradu, Temisior'a la Sibiu, Sibiu la Temisior'a.

Table with routes: Temisior'a la Aradu, Aradu la Temisior'a, Sibiu la Clusiu, Clusiu la Sibiu, Brasiovu la Sibiu, Sibiu la Brasiovu, Sibiu la Muresiu-Osiorheiu, Muresiu-Osiorheiu la Sibiu.